

Oppilaanohjauksen tila Turussa 2012

Koonnut opinto-ohjaaja Petri Niemi

Sisällys

Johdanto	3
Ohjausympäristö	3
Oppilaiden sijoittuminen peruskoulun jälkeiseen koulutukseen 2012	5
Oppilaanohjaus tila Turussa 2012 -kysely	7
Yleistä tuloksista	7
Kehittämistarve kouluittain	9
Oppilaiden arviot omasta työskentelystä	11
Oppilaanohjauksen tila 2009 ja 2012	13
Lopuksi	15
Lähteet	16
Liite 1.	18
Liite 2.	23
Liite 3a.	25
Liite 3b	26
Liite 4	27

Johdanto

Perusopetuslaissa on määritelty, että opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta (5. luku 21§). Tämän arvioinnin tavoitteena on selvittää Turun yläkoulujen oppilaiden kokemuksia oppilaanohjauksen saatavuudesta ja tuloksellisuudesta. Arviointiaineisto on koottu Turun kaupungin yhdeksästä ensisijassa yleisopetusta antavasta yläkoulusta ja näiden päättöluokan oppilailta huhti-toukokuussa 2012.

Arviointiaineiston ytimen muodostaa 106-väittämän Likert-aineisto (n= 760), jonka avulla selvitetään oppilaan kokemaa oppilaanohjauksen tuloksellisuutta ja saatavuutta. Arvioinnin avulla pyritään luomaan kokonaiskuva siitä, miten Turun yläkouluissa on saavutettu opetussuunnitelman rajaamat sisällöt ja kasvatustavoitteet. Osa-alueista on muodostettu väittämiä, joihin saatuja vastauksia kuvataan tässä raportissa sijainti- (keskiarvo) ja hajontalukujen (keskihajonta) avulla sekä graafisesti.

Yläkoulut on järjestetty raportissa sattumanvaraisesti. Raportin tarkoituksena ei ole vertailla yksittäisiä yläkouluja vaan osoittaa kaikille kouluille yhteinen kehittämistarve. Mittarien luotettavuutta ei ole testattu, joten arviointituloksiin tulee suhtautua varauksella. Tästä syystä esittelyn yhteydessä aineistoa ei analysoida. Sen sijaan raportissa esitellään aiempia tutkimustuloksia tai koulutyötämme ohjaavaa aineistoa.

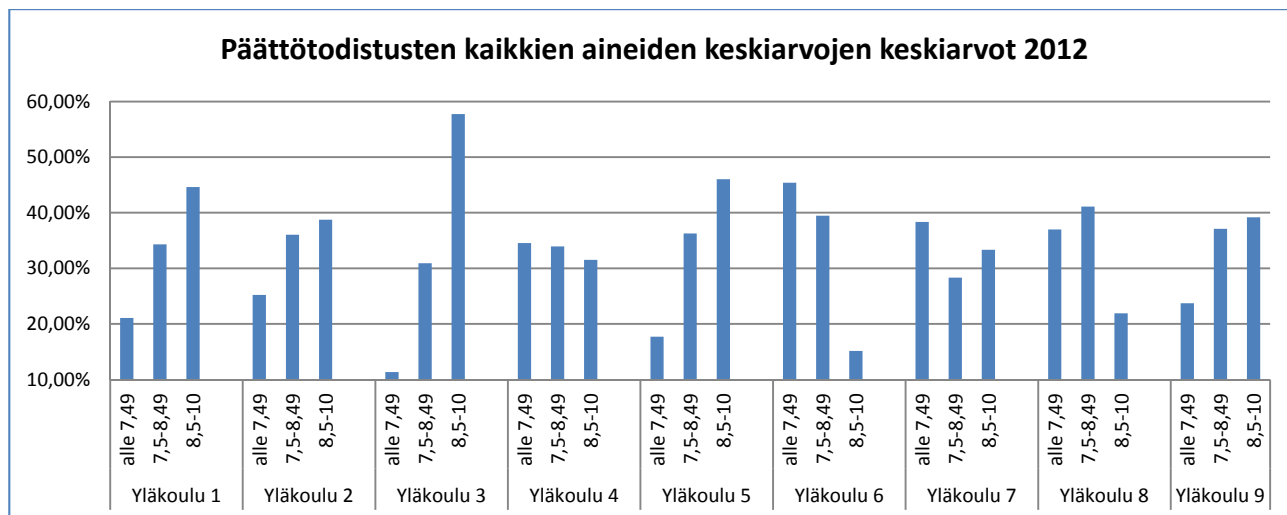
Oppilaat vastasivat neliportaisella asteikolla opetussuunnitelman sisällön mukaan rajautuneisiin väittämiin (ks. liite 1 ja 2). Väittämät sisältävät seuraavia kysymysryhmiä: oppilaanohjaustyön keskeiset sisällöt, oppilaan kasvu ja kehitys, oppimisympäristö, kaikki ohjaavat -periaatteen toteutuminen. Tätä arviointia täydentää 20 väittämän kysely (n=682), jossa kartoitetaan oppilaan kokemusta omasta ja oppilaanohjaajan toiminnasta ohjausprosessin aika. Oppilailla oli myös mahdollista ehdottaa, miten oppilaanohjausta tulisi kehittää. Raportti sisältää lainauksia oppilaiden vastauksista.

”Minun kokemukseni oppilaanohjaustunneista ovat positiiviset. Olisin toivonut vierailuja yrityksiin, ammattikorkeakouluihin tai yliopistoihin. Itse pääsin kerran vierailulle, kohteena ammattikorkeakoulu. Enemmän henkilökohtaista avustusta niille, jotka tarvitsevat sitä.” Tämä oppilaan sanallinen arvio on hyvä kiteytys Oppilaanohjauksen tila Turussa 2012 -arvioinnin tuloksista.

Ohjausympäristö

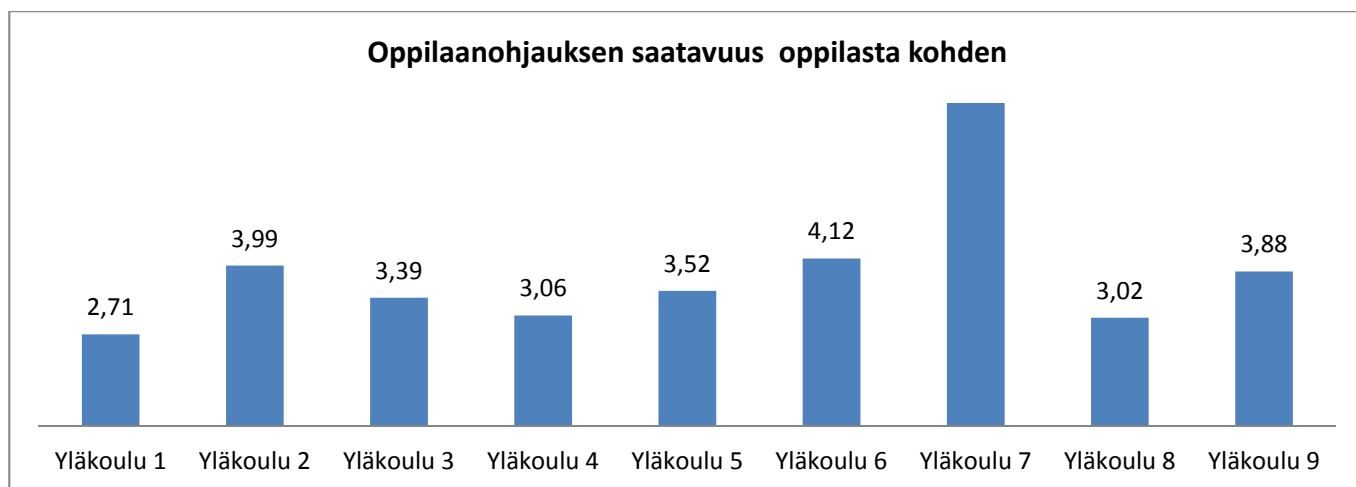
Turun oppilaanohjaajien yhteinen käsitys ura- ja koulutukseen ohjauksen sekä ohjaustyön keskeisistä sisällöistä on koottu käsikirjaksi (Niemi 2011). Käsikirjaan on koottu kolmen kehittämishankkeen (koulu, kunta, seutukunta) tulokset kaudelta 2001–2011. Käsikirjassa oppilaanohjauksen pedagogiikkaa tarkastellaan kokonaisuutena, johon kuuluu käytännön toiminta ja yhteinen käsitys uraohjauksesta. Kaikki kolme kehittämiskokonaisuutta ovat sisältäneet opinto-ohjaajien koulutusta, ohjauskäytänteiden kehittämistä ja pyrkimyksen yhteisen ymmärryksen luomiseen (ks. Atjonen 2011, 37–38). Tieto- ja viestintätekniikkapainotteisen uraohjauksen tueksi on koottu sivustot www.oppilaanohjaus.fi ja www.turku.fi/oppilaanohjaus (TET-tori ja Verkko-opo).

Kuviosta yksi voi todeta, että oppilasaines on erilaista eri yläkouluissa. Yläkoulussa 3 58% oppilasta on päättötodistuksen kaikkien aineiden keskiarvojen keskiarvo yli 8,5, kun taas yläkoulussa 6 heitä on vain 15%. Yläkoulussa 6 on 45 % päättötodistuksen keskiarvo alle 7,5. Kuviossa 2 on taas kuvattu oppilaanohjaukseen varattua aikaa oppilasta kohden.

Kuvio 1. Päätötodistusten kaikkien aineiden keskiarvojen keskiarvot 2012

Päätöluokkalaisten kaikkien aineiden keskiarvojen keskiarvot vaihtelivat ensisijassa yleisopetusta antavissa kouluissa 7,63 ja 8,58 välillä. Ohjauksen saatavuus eli opinto-ohjaajalle varattu työaika oppilasta kohden 2 h 42 min ja 7 h 7 min välillä. Perusopetuksen laatuksiteereissä (ks. Opetusministeriön julkaisuja 2010:6, 45) asetetaan oppilaanohjauksen saatavuudelle tavoitetaso: 250 oppilasta kohden tulisi varata yksi päätoiminen oppilaanohjaaja (=1221 h) eli n.5 h/oppilas. Alla olevaan erittelyyn on koottu kaikki hallinto-ohjelmassa ilmoitettu oppilaanohjauksen resurssi riippumatta siitä, onko se kohdennettu opinto-ohjaajalle, opettajalle tai rehtorille.

Kuvio 2. Oppilaanohjauksen saatavuus oppilasta kohden 2011–2012

Oppilaiden sijoittuminen peruskoulun jälkeiseen koulutukseen 2012

Elokuussa 2012 on KOULUTA-järjestelmästä ja Turun yläkoulujen opinto-ohjaajilta kerätty tietoa siitä, miten päättöluokkalaiset ovat sijoittuneet peruskoulun jälkeen. Tilastointia on tehty lähinnä koulutusjärjestyksen riittävyyden arvioimiseksi. Tilastoon on kirjattu se, onko oppilaalle osoitettu koulupaikka. Tilastossa ei näy se, onko oppilas ottanut koulupaikan vastaan ja pysynyt koulupaikassa.

Ammatilliseen koulutukseen sijoittui 40,5 % kaikista päättöluokkalaisista. Valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa asetetaan keskeiseksi kehittämistavoitteeksi koulutuksen työelämävastavuuden parantaminen ja ammatillisen osaamisen arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on vähentää päällekkäisen samantasoisien koulutuksen määrää. Noin puolet (50 – 55 %) työvoiman tarpeesta kohdistuu toisen asteen koulutuksen saaneisiin (Koulutus ja tutkimus vuosina 2007–2012). Kyselyyn vastanneiden koulujen yhteishaussa hakeneelle 3 oppilaalle ei ollut osoitettu jatkokoulutuspaikkaa elokuun loppuun mennessä. Hallitus toteuttaa osana yhteiskuntatakuuta koulutustakuuta vuodesta 2013 alkaen. Jokaiselle peruskoulun päättäneelle taataan jatko-opintomahdollisuus lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa, työpajassa, kuntoutuksessa tai muulla tavoin (Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016).

Taulukossa 1 on kuvattu lukioon, ammatilliseen ja nivelvaiheen koulutuksiin sijoittuminen. Lukiioon hakeutuminen ja pääseminen vaihtelevat kouluittain. Jatkokoulutuspaikan saaminen lukiosta vaihteli 36,5 % - 86 % välillä. Näistä kaikista yhteishaussa hakeneista päättöluokkalaisista sijoittui lukioon 55 %. Ammatillisesta koulutuksesta jatko- tai lukio- paikan saaminen vaihteli 12,2 % ja 59,2 % välillä. Yhteishaussa hakeneista sijoittui joko ammatilliseen koulutukseen tai lukioon 89,1 % - 98 % yläkoulusta riippuen eli 95,6 % oppilaista sai jatkokoulutuspaikkaan lukioon tai ammatilliseen koulutukseen. Koulutus ja tutkimus vuosina 2011 -2016 -kehittämissuunnitelma (2011, 10) asettaa valtakunnalliseksi tavoite- tasoksi sen, että 95 % peruskoulun päättöluokkalaisista jatkaa välittömästi toiselle asteelle.

Taulukko 1. Lukioihin, ammatillisiin koulutuksiin ja nivelvaiheen koulutuksiin hakeutuminen kouluittain

	Ammatillinen koulutus (pt)	Lukio	Yhteensä %	Nivelvaiheen koulutukset
Yläkoulu 1	33,3 %	64,2 %	97,5 %	2,5 %
Yläkoulu 2	47,3 %	47,3 %	94,6 %	2,7 %
Yläkoulu 3	12,2 %	85,7 %	98,0 %	1,0 %
Yläkoulu 4	48,5 %	46,1 %	94,6 %	3,0 %
Yläkoulu 5	35,1 %	63,2 %	98,2 %	0,9 %
Yläkoulu 6	52,6 %	36,5 %	89,1 %	8,3 %
Yläkoulu 7	41,7 %	53,3 %	95,0 %	3,3 %
Yläkoulu 8	59,2 %	36,7 %	95,9 %	3,4 %
Yläkoulu 9	35,1 %	58,8 %	93,8 %	6,2 %
YHTEENSÄ	40,5 %	55,0 %	95,6 %	3,2 %

Tilastokeskuksen julkaisun mukaan (Koulutuksen keskeyttäminen 2010) tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista 5,5 prosenttia keskeytti opinnot eivätkä jatkaneet missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa lukuvuoden 2009/2010 aikana. Lukiokoulutuksessa keskeyttämisprosentti oli 4,0 nuorille suunnatussa ammatillisessa koulutuksessa 9,1. Turun ammatti-instituutin julkaisemattoman selvityksen mukaan viime lukuvuonna kirjoilla olleista ensimmäisen lukuvuoden opiskelijoista 1484 oppilaasta 215

oppilasta erosi kesken pintojen. Heistä 60 oppilasta vaihtoi toiseen opinto-linjaan tai toiseen oppilaitokseen. Eroamisen syyksi 46 oppilasta (21,40 %) ilmoitti väärän koulutusvalinnan. Keskeyttäneistä 87,91 % puhui suomea tai ruotsia äidinkielenä. Eronneista 42 % oli alle 18-vuotiaita.

Monissa selvityksissä on todettu väärän koulutusvalinnan olevan suurin keskeyttämisen syy (Ahlberg 1999; Ihatsu & Koskela 2001, 16–18; Meriläinen 1998; Mettäläinen 2001; Opetusministeriö 2005, 61; Vehviläinen 2008, 17). Muun muassa Maliranta ym. (2010, 532) toteavat, että opiskelijat, jotka ovat päässeet ensisijassa hakemaansa koulutukseen, keskeyttävät koulutuksen epätodennäköisimmin sekä työllistyvät tai hakevat jatko-opintoihin todennäköisimmin. Kun opintoihin sitoutuminen on heikkoa eikä valittu koulutus ole motivoivaa, pakkovalintojen seurauksena tapahtuu keskeytymisiä (Ihatsu & Koskela 2001, 16–17). Ensisijaisen hakutoiveen toteutuminen varsinaisessa haussa raportointipäivänä (18.6.2012) vaihteli 59 % ja 75 % välillä (ks. taulukko 2).

Taulukossa 2 on kuvattu päättötodistusten kaikkien aineiden keskiarvon keskiarvoja ja ensisijaisen hakutoiveen toteutumisen välistä yhteyttä. Keskiarvo ei näyttäisi yksin selittävän hakutoiveen toteutumista. Esimerkiksi yläkoulussa 8, jossa oppilaiden keskiarvojen keskiarvo oli 7,79, oppilaiden ensisijaisista hakutoiveista toteutui 73 % (vrt. yläkoulu 7 ja 4).

Taulukko 2. Ensisijaisten hakutoiveiden toteutuminen varsinaisessa haussa ja keskiarvot

	Keskiarvojen keskiarvo	Ensisijaisen hakutoiveen toteutuminen
Yläkoulu 1	8,26	64 %
Yläkoulu 2	8,12	69 %
Yläkoulu 3	8,58	71 %
Yläkoulu 4	7,93	59 %
Yläkoulu 5	8,30	68 %
Yläkoulu 6	7,63	62 %
Yläkoulu 7	7,92	50 %
Yläkoulu 8	7,79	73 %
Yläkoulu 9	8,13	75 %
YHTEENSÄ	8,07	66 %

Salmela-Aron (2009b, 305) mukaan 10 prosenttia ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutuneista uskoo opiskelevansa oikealla alalla. Suurimpana syynä valitun opiskelualan koettuun epävarmuuteen Salmela-Aro pitää riittämätöntä peruskoulun opinto-ohjausta. Lappalainen ja Hotulainen (2007) kiinnittää huomiota siihen, että oppilas, jolla on heikot opiskelutaidot saattaa syrjäytyä nivelvaiheessa. Ohjauksen tulisi olla suunnitelmallista, kohdennettua ja ennaltaehkäisevää.

Oppilaanohjaus tila Turussa 2012 -kysely

Oppilaanohjauksen tila 2012 -arvioinnissa tarkastellaan oppilaiden kokemuksia ja vastauksia opetus-suunnitelman rajaamiin väittämiin keskilukujen avulla. Kyselyn tarkoitus oli selvittää oppilaanohjauksen kehittämistarpeita. Oppilaille vastasivat 4-portaiseen Likert-kyselyyn huhti-toukokuussa 2012. Väittämät olivat positiivisia ja vastausvaihtoehdot olivat 1=samaa mieltä, 2=osittain samaa mieltä, 3=osittain eri mieltä ja 4= eri mieltä. Siis mitä pienempi on luku, sitä pienempi on kehittämistarve.

Arviointiväittämät on johdettu valtakunnallisesta Oppilaanohjauksen tila 2002 -arvioinnista (Numminen ym. 2002). Oppilaanohjauksen tila Turussa -arvioinnissa keskityttiin keräämään arviointiaineistoa päättöluokkalaisilta. Arvioinnissa on huomioitu turkulainen oppilaanohjausympäristö. Oppilaanohjauksen tila Turussa -arvioinnissa on samoja arvioinnin osa-alueita kuin 2002-arvioinnissa (Numminen ym. 2002, 53–54). Oppilaanohjauksen tila Turussa -arvioinnissa selvityksen väittämiä on muokattu ja tarkennettu kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti.

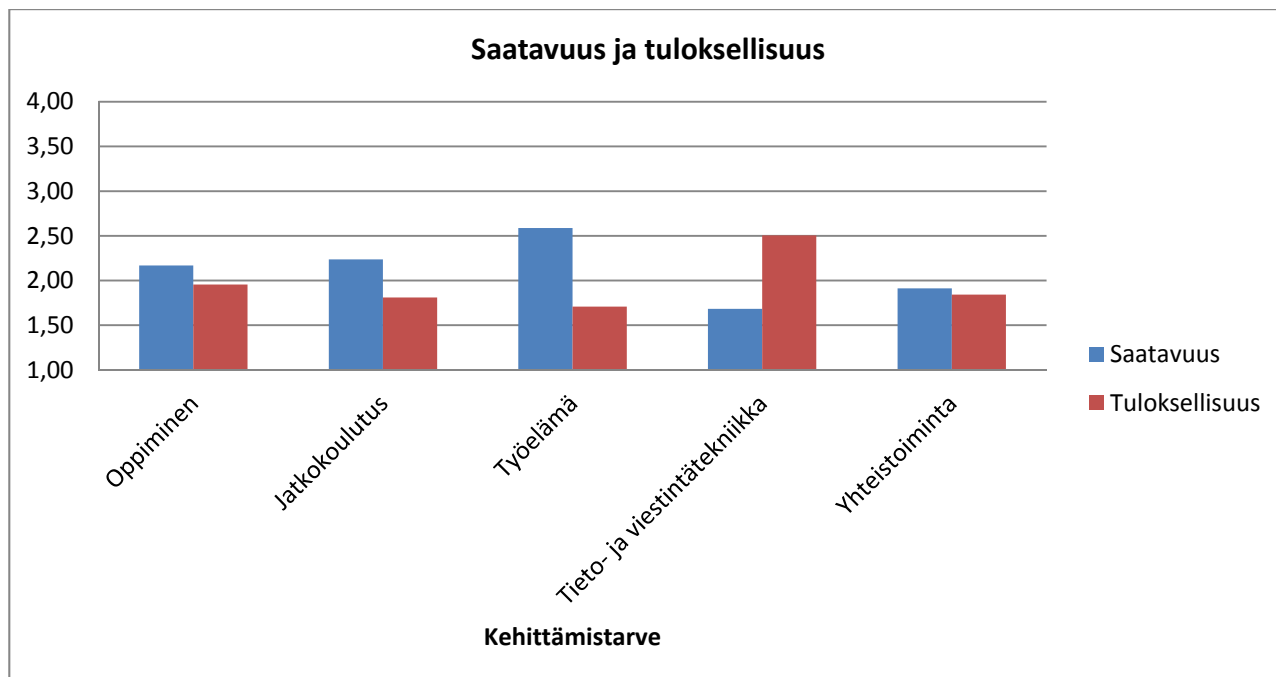
Väittämät jakaantuivat seuraaviin ohjausalueisiin: oppiminen, jatkokoulutus, työelämä, tieto- ja viestintäteknikka, resurssit ja ohjauksen saatavuus ja yhteistoiminta. Jatkokoulutus-osiossa selvitettiin mm. sitä, miten itseohjautuvaksi oppilas koki itsensä, miten sitoutunut hän oli jatkokoulutus-suunnitelmiinsa ja miten suunnitelmallisesti hän suhtautui jatkokoulutukseen. Ohjausta tarkasteltiin oppilaanohjaajan ja kaikkien opettajien ohjaustyönä, joka on rajattu opetussuunnitelman perusteissa.

Kukin yläkoulu toteutti kyselyn kirjallisen ohjeen mukaan haluamallaan tavalla. Ensisijasta yleisopetusta antavista 11 yleisopetusta antavista kouluista vastasi 9. Päättöluokkalaisia kyselyyn vastanneissa kouluissa oli vuonna 2012 1155 oppilasta ja heistä vastasi väittämiin 760 oppilasta. Vastausprosentti oli siis 65,80 %. Vastausprosentti kouluittain vaihteli 81,63 % ja 41,67 % välillä. Vastanneiden ilmoittamat keskiarvot vaihtelivat saman suhteessa kuin päättöluokkalaisten päättötodistusten keskiarvot.

Yleistä tuloksista

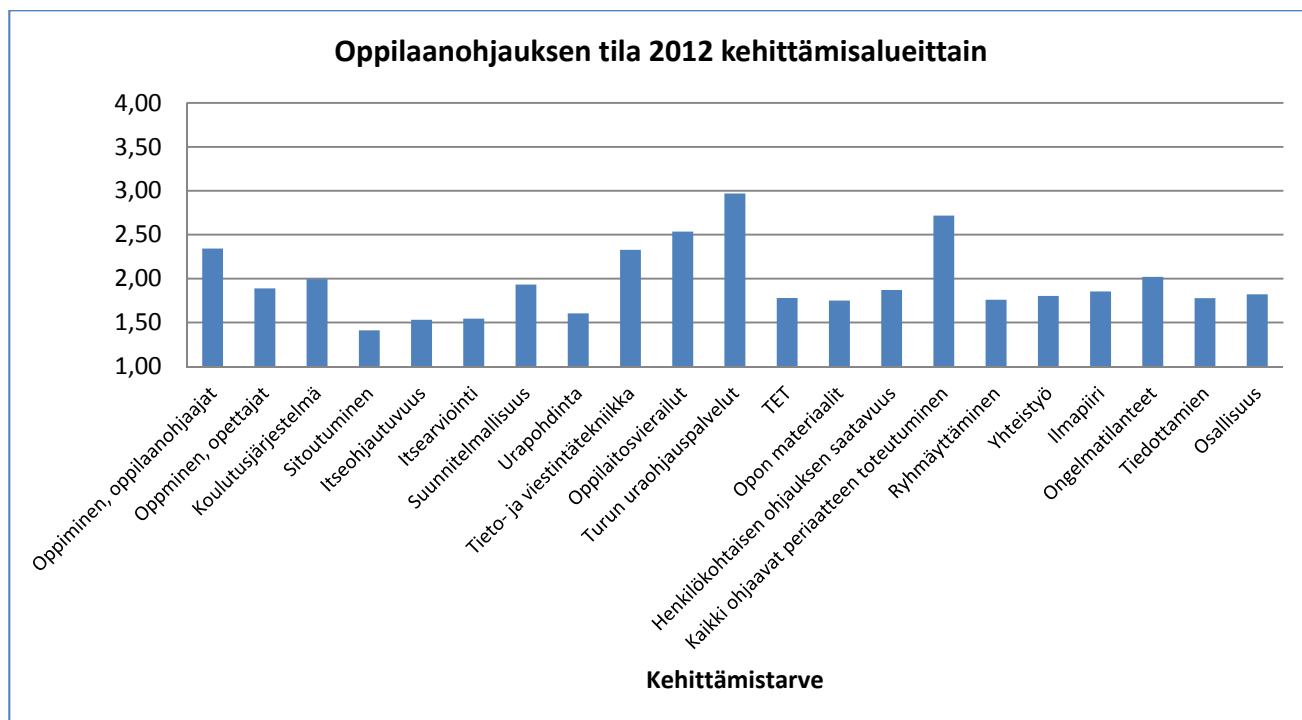
Väittämät on jaettu siis saatavuutta ja tuloksellisuutta mittaaviin kysymyksiin. Saatavuutta arvioivat väittämät selvittivät sitä, oliko ohjausta ja opetussuunnitelman perusteiden rajaamia sisältöjä ollut tarjolla, esim. väittämä ”olen arvioinut opiskelutapaani”. Tuloksellisuus osa-alueella selvitettiin sitä, kokiivatko oppilaat, että kasvatukseen ja ohjaukseen liittyvät tavoitteet saavutettiin, esim. väittämä ”oppilaanohjaus on parantanut itsetuntemustani”.

Eniten kehittämistarpeita on työelämään tutustumisen saatavuudessa ja tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvän ohjauksen tuloksellisuudessa (ks. kuvio 1). Keskihajonta oli suurinta tieto- ja viestintäteknikan saatavuudessa ja tuloksellisuudessa. Sama oppilaan sanallisen arvioina: ”Pitäisi tutustua enemmän oppilaiden henkilökohtaisiin uratoiveisiin ja keskustella heidän kanssaan enemmän henkilökohtaisesti. Pitäisi olla myös enemmän puolen luokan tunteja/ niin että luokka on jaettu ryhmiin, jotta voisi paremmin tutustuttaa heidät niihin ammatteihin joista he ovat kiinnostuneet. Nyt tutustuimme vain pikaisesti ja pintapuolisesti ammatteihin, tietokoneella”.

Kuvio 3. Oppilaanohjauksen saatavuus ja tuloksellisuus

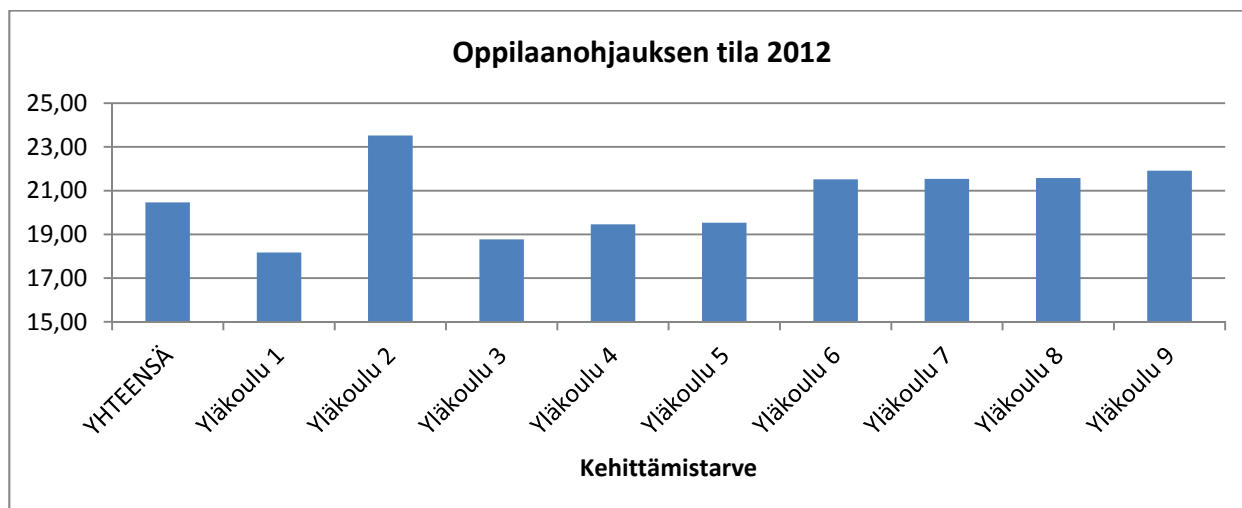
Väittämistä on koottu myös summamuuttujia kehittämisalueittain. Kuviossa 4 käy selville, että kaikkien kyselyyn vastanneiden oppilaiden mielestä suurin kehittämistarve on oppilaitosvierailuissa ja Turun ohjauspalveluiden tutuksi tekemisessä. Muita kyselyn esiin nostamia kehittämisalueita olivat kaikki ohjaavat periaatteen toteuttaminen, tieto- ja viestintäteknikan hyödyntäminen ja oppimaan ohjaamisen käytännöt.

Kuvio 4. Oppilaanohjauksen kehittämistarve kehittämisalueittain

Kehittämistarve kouluittain

Ohjauksen kehittämistarve vaihtelee kouluittain. Kehittämistarvetta kuvaava luku vaihteli 18,17 ja 23,52 välillä. Yhteensä sarakkeessa on kaikkien oppilaiden saatavuutta ja tuloksellisuutta mittaavien väittämien keskiarvojen summa (20,46). Eniten kehittämistarvetta oli yläkoulussa 2 ja vähiten yläkoulussa 1 ja 3. Yläkoulun 1 päättöluokkalaisten keskiarvojen keskiarvo oli 8,26, yläkoulussa 3 8,58 ja yläkoulussa 2 se oli 8,12.

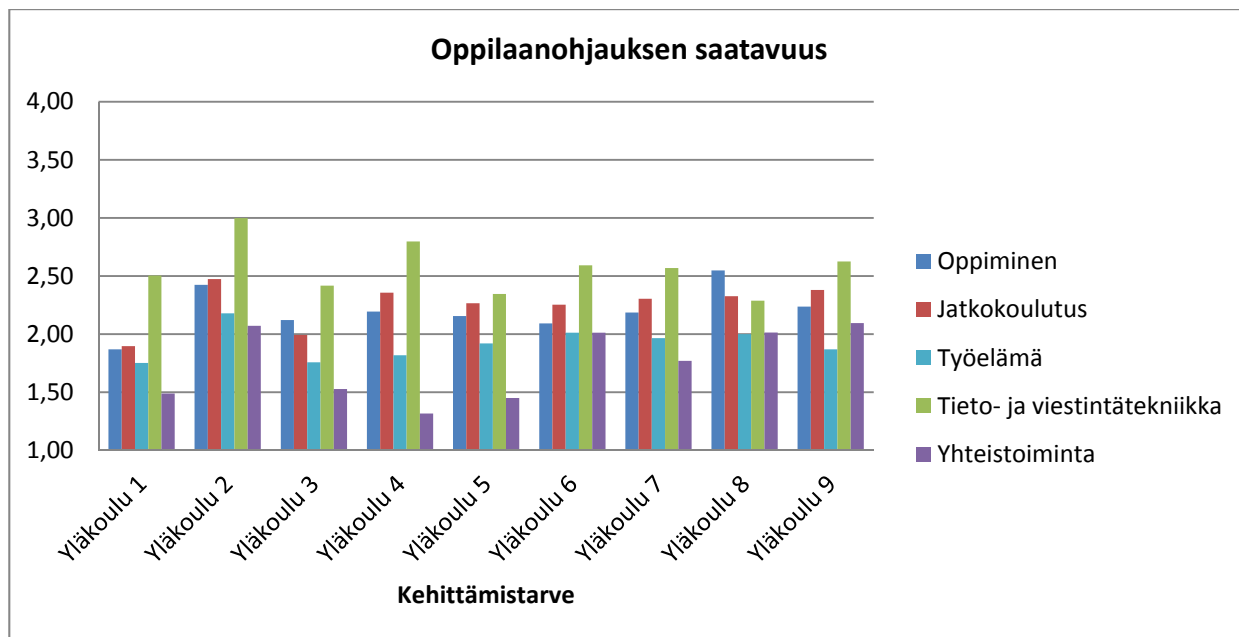
Kuvio 5. Oppilaanohjauksen kehittämistarve kouluittain

Kuviossa 6 tarkastellaan oppilaanohjauksen saatavuutta eri kehittämisalueilla kouluittain. Oppimisen kehittämistarve vaihtelee 1,87 ja 2,55 välillä. Väittämässä tarkasteltiin oppimista opinto-ohjaajan ja opettajien ohjaustyön näkökulmasta. Kuviossa 7 tarkastellaan tuloksellisuutta ja sen kehittämistarve vaihteli 1,70 ja 2,17 välillä. Tuloksellisuutta mittaavat väittämät on siis johdettu opetussuunnitelman perusteiden kasvatus ja ohjaustavoitteista. Oppimisen ohjauksen saatavuudessa on eniten kehittämistarpeita yläkoulussa 7 ja tuloksellisuus osa-alueella yläkoulussa 2. Oppimis- ja opiskeluvaikeudet ovat yksi yleisimpiä syitä ammatillisen koulutuksen keskeyttämiseen (Opetusministeriö 2005, 61).

Jatkokoulutukseen liittyvät kysymyksiä avulla selvitettiin, miten tutuksi päättöluokkalaisten kokivat Suomen koulutusjärjestelmään liittyvät käsitteet ja sisällöt sekä sitä, miten tulokselliseksi oppilaat kokivat nivelvaiheyhteistyön. Tuloksellisuus osa-alueeseen kuuluivat myös väittämät, joiden avulla selvitettiin oppilaiden kokemaa suunnitelmallisuutta ja jatkokoulutukseen sitoutumista. Kehittämistarve saatavuus osa-alueella vaihteli 1,90 ja 2,47 välillä. Jatkokoulutukseen liittyvän ohjauksen tuloksellisuus vaihteli 1,57 ja 1,96 välillä.

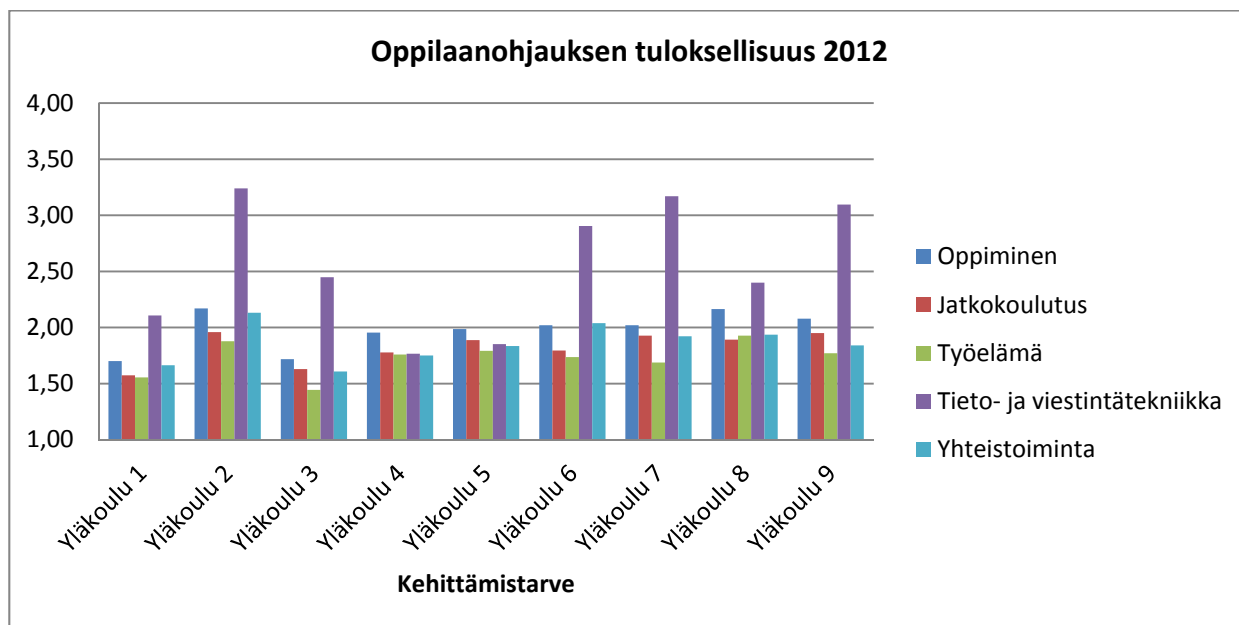
Työelämään liittyvien väittäminen avulla selitettiin työelämään tutustumiseen liittyvistä käytäntöjä, TET-jaksojen ja koulu-yritysyhteistyön saatavuutta ja tuloksellisuutta. Saatavuus vaihteli 2,29 ja 3,00 välillä ja tuloksellisuus 1,56 ja 1,93 välillä. Saatavuuden keskihajonta oli 0,22 ja koulujen kehittämistarpeen keskiarvo 2,57. Se oli saatavuus osa-alueen suurin.

Tieto- viestintätekniiikan saatavuuden ja tuloksellisuuden kehittämistarpeen keskihajonta oli osa-alueiden suurin. Saatavuuden oli 0,31 ja tuloksellisuuden 0,57. Tieto- ja viestintätekniiikan saatavuus vaihteli 1,45 ja 2,10 välillä ja tuloksellisuus 1,77 ja 3,24 välillä. Tuloksellisuus osa-alueella vähiten on kehittämistarvetta yläkoulussa 4 ja eniten yläkoulussa 9. Tieto- ja viestintätekniiikka-avusteisen oppilaanohjauksen tuloksellisuuden kehittämistarpeen keskiarvo oli 2,55 ja se oli näistä viidestä osa-alueesta suurin.

Kuvio 6. Oppilaanohjauksen saatavuus kehittämisalueittain

Yhteistoiminta osa-alue sisälsi väittämiä ala- ja yläkoulun nivelvaiheesta, ryhmäytymisestä, koulun ilmapiiristä, ohjauksesta ongelmatilanteissa ja yhteistoiminnasta. Saatavuus vaihteli 1,75 ja 2,18 välillä ja tuloksellisuus 1,61 ja 2,13 välillä. Väittämät olivat siis positiivisia ja vastausvaihtoehdot olivat 1=samaa mieltä, 2=osittain samaa mieltä, 3=osittain eri mieltä ja 4= eri mieltä. Mitä pienempi on luku, sitä pienempi on kehittämistarve.

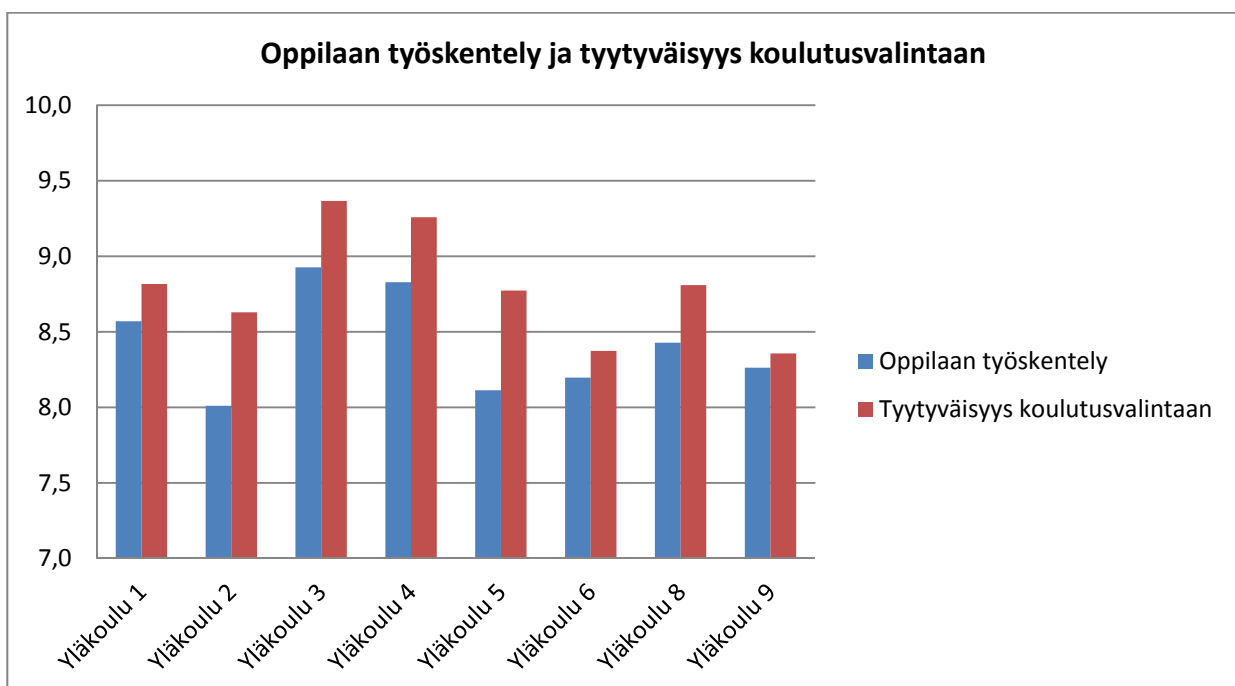

Kuvio 7. Oppilaanohjauksen tuloksellisuus kehittämisalueittain

Oppilaiden arviot omasta työskentelystä

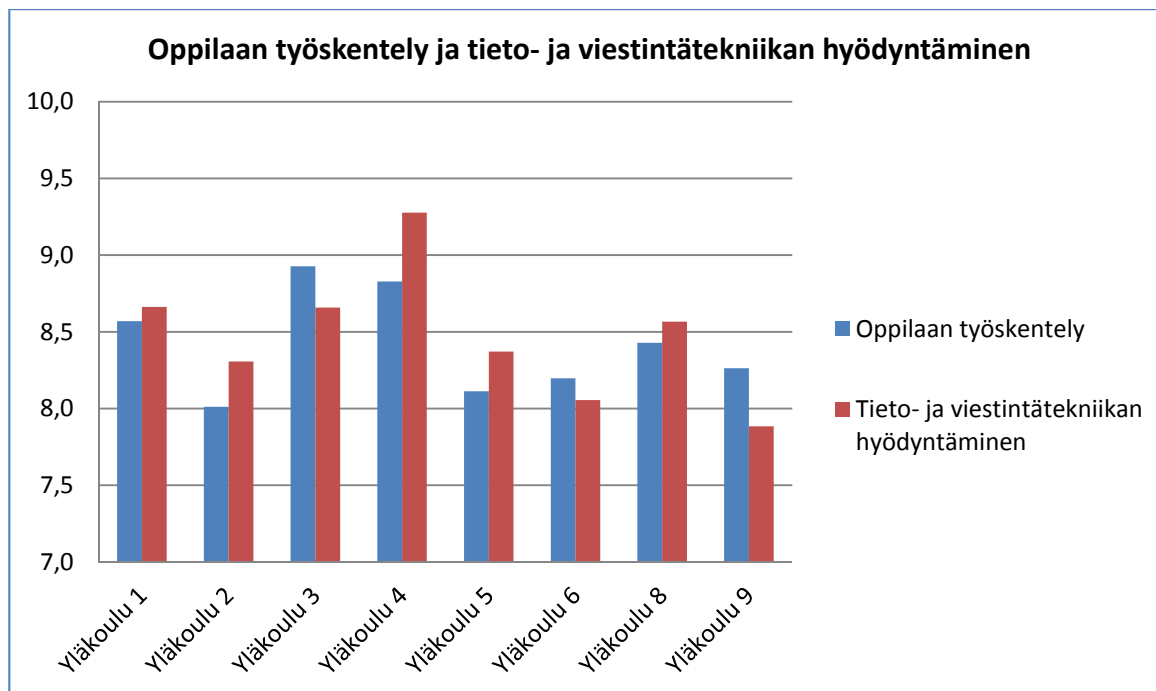
Neliportaisen (n= 760) Likert-aineiston lisäksi koottiin saman vuoden päättöluokkalaisilta arvioita omasta ja oppilaanohjaajan työskentelystä (n=682). Tämä 7-portainen Likert-aineisto sisälsi 20 väittämää (ks. liite 2). Oppilaat antoivat kouluarvosanoja (4-10) eri osa-alueille. Oppilaiden itsearviointien keskiarvo tehtävien tekemisestä vaihtelivat 8,2 (yläkoulu 2) ja 9,2 (yläkoulu 4) välillä, keskittyminen tuntityöskentelyyn 8,1 (yläkoulu 2) ja 9,0 (yläkoulu 3) välillä. Näistä osa-alueita muodostetun summamuuttujan (oppilaan työskentely) mukaan tarkoituksenmukaisinta työskentelyä oli yläkouluissa 3 ja 4.

Kuviossa 8 on tarkasteltu sitä, onko oppituntityöskentelyn ja koulutusvalintaan tyytyväisyyden välillä yhteyttä. Yläkoulusta kolme ja neljä löytyvät koulutusvalintaan tyytyväisemmät oppilaat (ks. kuvio 11). Parhaimmat arviot omalle työskentelylleen antoivat samojen koulujen oppilaat (ks. väittämät liitteestä 2)

Kuvio 8. Oppilaiden työskentely ja tyytyväisyys koulutusvalintaan

Tieto- ja viestintäteknikan hyödyntämisen yhteyttä oppilaan kokemaan ura- ja koulutusvalintaan liittyvään työskentelyyn, tehtävien tekemiseen, keskittymiseen ja osallistumiseen on tarkasteltu kuviossa 9. Yläkoulu 4 ja 3 saivat parhaat arviot molemmilla osa-alueilla.

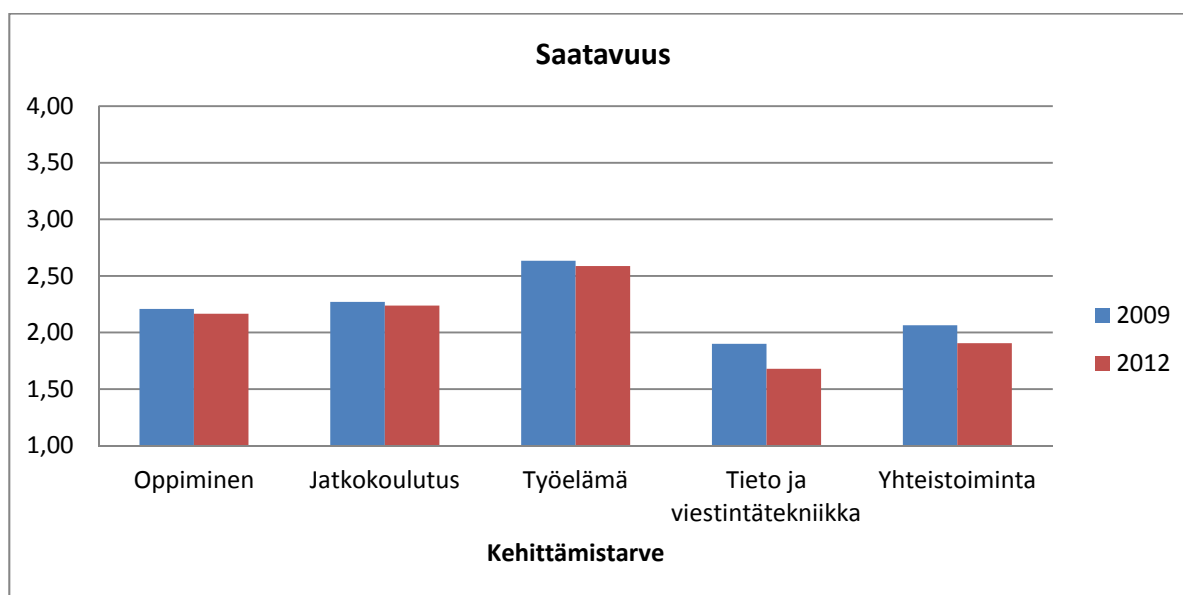
Kuvio 9. Oppilaan työskentely ja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppilaanohjauksessa

Oppilaanohjauksen tila 2009 ja 2012

Turussa toteutettiin oppilaanohjauksen kehittämistä (OKE) vuosina 2008–2010 Opetushallituksen rahoituksella. Kehittäminen jakaantui kahteen tasoon: kaikille yläkouluille yhteinen oppilaanohjaustyö ja koulukohtainen ohjaustyö. Kaupunkitason työn aikana kehitettiin yhteistyövälineitä, rajattiin oppilaanohjauksen koordinoitavuuden sisältöä ja koottiin materiaalia ohjauspolun varrelle (www.turku.fi/ohjauspolku). Kehittämistyöhön osallistui Turun 11 yleisopetusta antavasta yläkoulusta 10. Keskeisiä kehittämisalueita olivat:

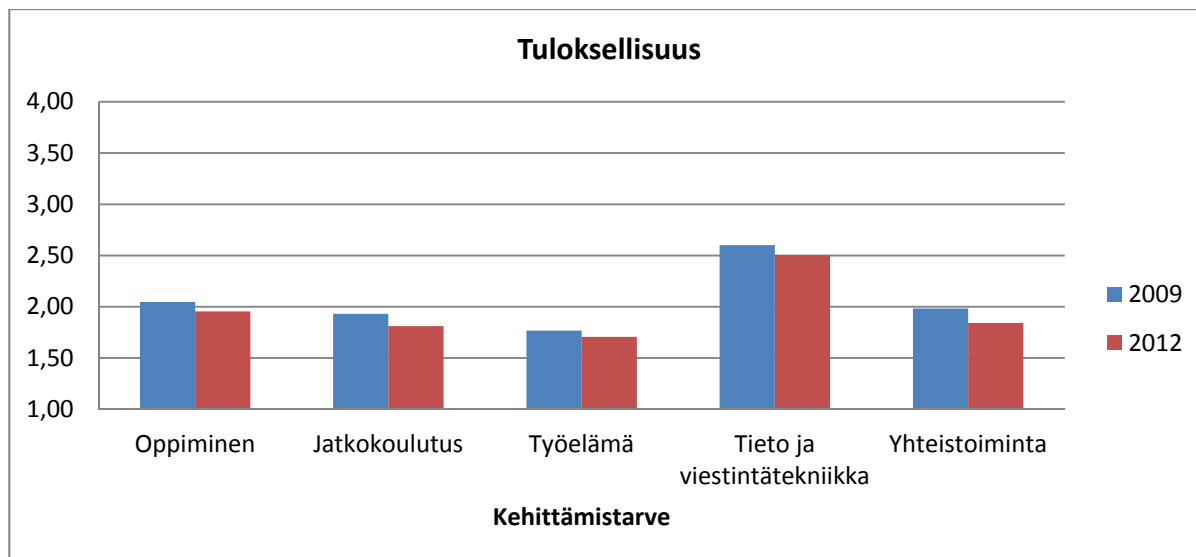
- ohjauspolku, ohjaustyön muodot ja Internet,
- ohjausprosessi ja oppimaan oppimista tukevat ohjauksen työvälineet,
- työelämään tutustumien koko koulun toimintamuotona,
- pienryhmäohjaus osana oppilaanohjaustyötä,
- henkilökohtainen ohjauskeskustelu ja sen työvälineet,
- koulun ohjausympäristön kehittäminen,
- poikkihallinnollinen ja moniammatillinen yhteistyö.

Oppilaiden kokeman oppilaan ohjauksen saatavuuden ja tuloksellisuuden eri osa-alueilla on tapahtunut kehittymistä 2009 ja 2012 välillä. Etenkin tieto- ja viestintäteknikka avusteisen ohjauksen saatavuuden kehittämistarve on vähentynyt (ks. kuvio 10).

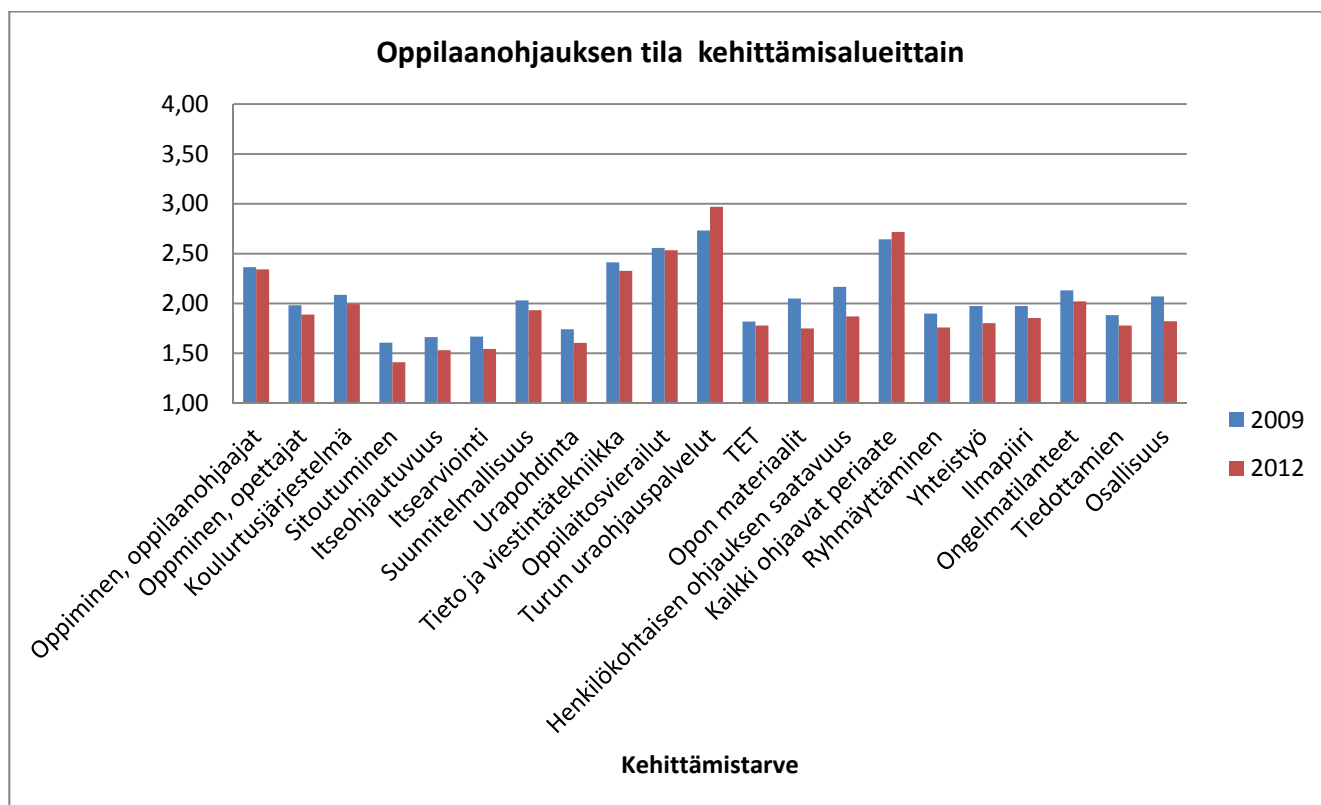
Kuvio 10. Oppilaanohjauksen saatavuus 2009 ja 2012

Oppilaiden kokemassa oppilaanohjauksen tuloksellisuudessaakin on tapahtunut myönteistä kehittymistä OKE-kehittämiskauden aikana (ks. kuvio 11). Yhteistoiminnan tuloksellisuuden kehittämistarve on vähentynyt eniten. Yläkouluissa 1 ja yläkoulussa 5 on tapahtunut merkittävää kehittämistarpeen vähentymistä melkein jokaisella osa-alueella ja yläkoulussa 4 tieto- ja viestintäteknikan osa-alueella.

Kuvio 11. Oppilaanohjauksen tuloksellisuus 2009 ja 2012

Vaikka onkin tapahtunut myönteistä kehittymistä ne osa-alueet, joissa oppilaat kokevat eniten kehittämistarvetta ovat pysyneet samoina vuosien 2009 ja 2012 (ks. kuvio12). Nämä osa-alueet ovat oppimaan ohjaaminen, tieto- ja viestintäteknikka-avusteinen ohjaus, vierailut ja kaikki ohjaavat periaate. Oppilaiden kokemassa henkilökohtaisen ohjauksen saatavuuden kehittämistarpeessa ja oppilaanohjaajan käyttämässä ohjausmateriaaleissa on tapahtunut myönteinen muutos.

Kuvio 12. Oppilaanohjauksen tila kehittämisalueittain 2009 ja 2012

Lopuksi

Tässä oppilaan hahmotelma siitä, mikä on hänen mielestään on olennaisinta oppilaanohjaustyössä: ”Ihmine... Ihmisenä hän... kyllä... (hhhhhhhhhhhhhhhhhh) sitte puuttuu täydellisesti semmone virallisuus mm-m”. Hän osui asian ytimeen. Oppilaanohjaustyössä on keskeisintä opinto-ohjaajan taito ja mahdollisuus oppilaan kohtaamiseen. Toisaalta opinto-ohjaaja pyrkii yhdistämään oppilaan vahvuudet koulutusjärjestelmän mahdollisuuksiin. Työelämän ja koulutuksen tulisi kohdata yläkoulun uraohjausprosessin aikana. Koulutuksen järjestäjän luo mahdollisuuden näille kohtaamisille.

Monissa oppilaiden sanallisissa arvioinneissa otettiin kantaa henkilökohtaisen ohjauksen saatavuuteen ja sen kohdentamiseen niihin oppilaisiin, jotka tehostettua tukea todella tarvitsevat. Lisäksi oppilaat esittivät kehittämisohdotuksia tuntityöskentelyyn: Vaikka kehittämiskaudella 2008–2011 tapahtuikin myönteinen muutos oppilaiden kokemassa oppilaanohjauksessa yläkouluissa, ei se poista sitä tosiasiaa, että oppilaanohjauksen ja henkilökohtaisen ohjauksen saatavuus ei ole riittävällä tasolla Turussa.

Tässä arvioinnissa keskityttiin siihen työhön, joka tapahtuu oppilaan ja opinto-ohjaajan välillä yläkoulussa sekä siihen koko opettajakunnan tekemään ohjaustyöhön, joka voidaan katsoa kuuluvan opinto-ohjaajan koordinoitavaksi piiriin. Se, että oppilaiden sijoittuminen jatkokoulutukseen (ks. taulukko 1) on koulutustakuun tavoitetasolla, kertoo koulutarjonnan riittävydestä. Se, että lukuvuonna 2011–2012 ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti oli yli valtakunnallisen keskiarvon, kertoo enemmän koulutusvalintaan liittyvän ohjauksen kehittämistarpeesta.

Pariin yläkouluun saatiin uusi pätevä opinto-ohjaaja ja vakiinutettiin näin oppilaanohjaus. Muutos näkyy selvästi arviointituloksessa. Kaikkien saatavuutta arvioivien väittämien vastausten keskiarvo oli 2,12 (2=melkein samaa mieltä) ja tuloksellisuutta arvioivien väittämien vastausten keskiarvo oli 1,96. Kun lasketaan kaikkien osa-alueiden kehittämistarve yhteen, kevästä 2009 on tapahtunut keskimäärin parannusta 0,72. Mainitussa kouluissa vähennys on 2,55 ja 3,08.

Kysely nosti esille muutamia osa-alueita, joiden kehittämistä soisi jatkettavan. Koko opettajakuntaa koskettaa oppimaan ohjaamisen osa-alue ja kaikki ohjaavat periaatteen toteuttaminen. Seuraavan kerran keväällä 2014, kun toteutetaan oppilaanohjauksen tila Turussa -arviointi POP-ohjelman vaikutukset, kehittämis- ja oppilaan yksilöllisten ohjaustarpeiden huomiointi sekä ohjauksen suunnitelmallinen organisointi kolmelle tasolle näkynee kehittämistuloksissa. Tähän arviointiin vastanneiden päättöluokkalaisten joukko ei vielä ehtinyt hyötymään koko yläkoulun ajan näistä uudistuksesta.

Tieto- ja viestintätekniikka-avusteinen ohjauksen saatavuudessa ja etenkin tuloksellisuudessa ilmeni selkeitä kehittämistarpeita. OKE-hankkeen aikana perustettiin Puropellon kouluun oppilaanohjauksen kokeiluluokka, jossa oppilaat voivat hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa valtaosan oppilaanohjauksen oppitunneista. Tämän kokeilun tuloksista raportoidaan erikseen ja kehitettyjä hyviä käytäntöjä levitetään.

OKE-hanke pyrki parantamaan koulutusvalintaan liittyvän tiedon hyödyntämistä uraohjauksessa. Arviointituloksen mukaan oppilaitos- ja yritysvierailujen osa-alueella on kehittämistarpeita. Tiedon ohella ura- ja koulutusvalintaan liittyvillä kokemuksilla on oppilaiden mielestä merkitystä yhteishakuvalintaan liittyvässä päätöksenteossa.

Loppu yhteenvetona oppilaan arvioi koulunsa oppilaanohjaajan työstä: ”Minusta kaikki on nyt juuri loistavasti, ainakin meidän opomme on todella helposti lähestyttävä, mukava ja ottaa kaikki huomioon yhtä ajattelevaisesti tasapuolisesti. :) ja tietysti hän on meille myös näyttänyt monipuolisesti ammattivalinta mahdollisuuksia.. lukio, ammattikoulu, oppisopimus, kaksoistutkinto.. jne jne.. itse sain ainakin ratkaisevasti rohkaisua omaan ammattivalintaani ja paljon tietoa muistakin aloista joihin hain.” Kiitos vielä kertaalleen Turun oppilaanohjaajille osallistumisesta tähän arviointiin ja oppilaanohjauksen kehittämiseen.

Lähteet

- Atjonen, P. 2011. Oppilaanohjaus osan perusopetuksen pedagogista kehittämistä. Teoksessa Kasurinen H; Merimaa E & Pirttiniemi J. (toim.). OPO. Opinto-ohjauksen käsikirja. Opetushallitus. Helsinki.
- Ahlberg, H. 1999. Opintojen keskeyttämisen syyt Helsingin kaupungin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä va. ammattikorkeakoulussa lv. 97–98 nuorisoasteen koulutuksessa. Helsingin kaupunki. Opetus- virasto. Ammatti- ja aikuiskoulutuslinja. Psykologia- ja kuraattoripalvelut.
- Bandura, A. 1986. Social foundations of thought and action: a social cognitive theory. Prentice-Hall. Englewood Cliffs.
- Ihatsu, M. & Koskela, H. 2001. Keskeyttääkö vai ei? Ammatillisten oppilaitosten aktivointi ja koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen -projektin alkukartoitus. Helsinki: Opetushallitus.
- Lappalainen, K. & Hotulainen, R. 2007. ”Jospa sitä joskus saisi oikeita töitä”- Seurantatutkimus peruskoulussa arvioitujen tukitarpeiden yhteydestä nuorten koulutukseen ja työhön sijoittumiseen. Kasvatus 38 (3), 242-256.
- Iisakkala, T. & Annevirta, T. 2003. Miten tukea oppilaiden metakogniota luokkatyöskentelyssä. Oppimistutkimuskeskus. Turun yliopisto. Turku. Painosalama Oy.
- Koulutuksen keskeyttäminen. 2010. Koulutustilastot. Tilastokeskus. Saatavilla http://www.stat.fi/til/kkesk/2010/kkesk_2010_2012-03-20_fi.pdf
- Koulutus ja tutkimus vuosina 2007–2012. Alustava laskelma koulutustarjonnan tavoitteista vuodelle 2012. Opetusministeriön työryhmämuistio ja selvityksiä 2007:26
- Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016. Kehittämissuunnitelma. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:1. Saatavilla http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/asiakirjat/Kesu_2011_2016_fi.pdf.
- Maliranta, M. , Nurmi, S. & Virtanen, H. 2010. Resources in vocational education and post-schooling outcomes. International Journal of Manpower 31 (5), 520–544.
- Mehtäläinen, J. 2001. Joustavat koulutusväylät ja uranvalinta. Osaraportti 1. Koulutusväylän valinta ja ensimmäinen lukuvuosi toisella asteella. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja A12:2001.
- Meriläinen, L. 1998. Opiskelun keskeyttämisen vähentäminen ja tukitoimet ammatillisessa oppilaitoksessa. Teoksessa A-E. Liimatainen-Lamberg (toim). Syrjäytymisen ehkäisy – ohjaus – ja tukipalveluiden kehittäminen. Moniste 30. Opetushallitus. Helsinki.
- Niemi, P. 2006. Kehittämishankkeen toteuttaminen peruskoulussa. Toimintatutkimuksellisen kehittämishankkeen kuvaus ja arviointi. Lisensiaatintutkimus. Kasvatustiede. Turun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Lisensiaatin tutkimus. Saatavilla <http://www.oppilaanohjaus.fi/materiaalit/Kehittamishankkeen%20toteuttaminen%20peruskoulussa.pdf>.
- Niemi, P. 2011. Kyl määki. Turun peruskoulujen oppilaanohjauksen käsikirja. Turun ammatti-instituutti, Painoviestintä. Saatavilla <http://www.oppilaanohjaus.fi/materiaalit/OKE-kasikirja.pdf>.
- Numminen, U., Janko, T., Lyro-Katz, A. Nyholm, N., Siniharju, M., Svedlin, R. 2002. Opinto- ohjauksen tila 2002. Opintoohjauksen arviointi perusopetuksessa, lukissa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä

koulutuksen siirtymävaiheessa. Opetushallitus. Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko eduskunnalle. Opetusministeriön julkaisu 2006:24.

Opetusministeriö. 2005. Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2005:33. Opetusministeriö. Helsinki.

Perusopetuslaki. 1998. Edita. Saatavilla <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

Salmela-Aro, K. 2009b. School-related burnout during educational tracks. Antecedents and consequences. Teoksessa I. Shoon & R. K. Silbereisen (toim.) Transitions from school to work. Globalization, individualization, and patterns of diversity. New York : Cambridge University Press, 293–311.

Vehviläinen, J. 2008. Kuvauksia koulutuksen keskeyttämisestä. Opetushallitus. Helsinki.

Vuorinen, R. 2004. Tieto ja viestintäteknologian mahdollisuuksia ohjaustyössä. Teoksessa Kasurinen H. (toim.). Ohjausta opintoihin ja työelämään – Opintojen ohjaus oppilaitoksessa. Opetushallitus. Helsinki.

Liite 1. Oppilaanohjauksen tila Turussa 2012 -kysely osa I, 4-portainen Likert

Perustiedot

Koulu

Vuosi

Sukupuoli

Keskiarvo

Jatkokoulutus

Oppiminen

Oppilaanohjaus on parantanut itsetuntemustani.

Oppilaanohjaus on parantanut itsetuntoa.

Oppilaanohjaus on auttanut minua tavoitteiden asettamisessa.

Oppilaanohjaus on auttanut minua oppimisessa.

Oppilaanohjaus on auttanut minua opiskelumenetelmieni kehittämisessä.

Olen arvioinut opiskelutapaani.

Olemme puhuneet oppimisvaikeuksista.

Olen saanut apua oppimisvaikeuksiini.

Olen arvioinut opiskelutaitojani oppilaanohjauksessa.

Olemme selvittelleet erilaisia tapoja opiskella.

Olemme selvittelleet erilaisia tekniikoita, joita voin käyttää opiskelutilanteissa.

Opettajat auttoivat minua opiskeluun liittyvissä ongelmissa.

Opettajat olivat ymmärtäväisiä ja auttavaisia yläkoulussa.

Olen saanut monipuolista tietoa opiskeluni edistymisestääni.

Olen saanut monipuolista tietoa työskentelystäni.

Olen saanut monipuolista tietoa käyttäytymisestääni.

Koin oppivani yläkoulun aikana.

Opettajat palkitsivat tavoitteen eteen ponnisteluni.

Minä menestyn valitsemallani uralla.

Tunnen vahvuuteni ja heikkouteni oppijana.

Opinto-ohjaaja Petri Niemi, 19.11.2012

Minulla on tehokas opiskelutapa.

Haluan oppia uusia asioita.

Tiedän, mikä on oppimistyylini.

Opiskelu kiinnostaa minua.

Koen onnistuvani opiskelussa.

Asetan oppimiseen liittyviä tavoitteita itselleni.

Huomioin lähtötasoni arvioidessani oppimistuloksiani.

Osaan käyttää erilaisia opiskelumenetelmiä.

Osaan arvioida vahvuuksiani ja heikkouksiani oppijana.

Pyydän apua tarvitessa.

Jatko-koulutus

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta eri oppiaineiden merkityksestä jatko-opintojen kannalta.

Olemme käsitelleet Suomen koulutusaloja oppilaanohjaajan tunneilla.

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta opinnoista lukiossa (ainevalinta).

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta opinnoista ammatillisessa koulutuksessa.

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta kaksoistutkinnosta.

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta muista yhteishakuun kuulumattomista jatkokoulutusvaihtoehdoista (esim. perusopetuksen lisäopetus, työsopimus-koulutus).

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta jatko-opinnoista lukion jälkeen.

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta jatko-opinnoista ammatillisen koulutuksen jälkeen.

Olen saanut oppilaanohjaajalta ohjausta opiskelu- ja työmahdollisuuksista ulkomailla.

Olen saanut riittävästi tietoa yhteishausta.

Olen saanut riittävästi tietoa II asteen ammatillisista oppilaitoksista.

Olen saanut riittävästi tietoa lukioista.

Olemme harjoitelleet toisen asteen koulutuspaikan valintaa.

Osaan käyttää yhteishakuopasta.

Suomen koulutusjärjestelmä on minulle tuttu.

Olen perehtynyt eri koulutusaloihin.

Tunnen keskeiset piirteet lukiokoulutuksesta.

Tunnen keskeiset piirteet ammatillisesta koulutuksesta.

Olen sitoutunut yhteishaun koulutusvalintoihin.

Osasin hakea yhteishaussa koulutuspaikkaa omatoimisesti.

Valitsin yhteishaussa jatkokoulutuspaikan omien vahvuuksieni perusteella.

Olen tehnyt valintojani tietoisena siitä, mitä ne merkitsevät jatko-opintojen tai tulevan ammattini kannalta.

Tunnen ammattikoulutusalan, johon olen kouluttautumassa.

Olen pohtinut yläkoulun aikana vaihtoehtoisia koulutuksia toisen asteen koulutuksen jälkeen.

Tiedän, mitä oppiaineita minun kannattaa valita oman toisen asteen jälkeisen jatkokoulutushaaveen kannalta.

Tiedän, mistä oppiaineen kursseista muodostuu ylioppilastutkinnon sisältö.

Olen pohtinut ammatinvalintaani työllistymisen näkökulmasta.

Minulla on tulevaisuuden suunnitelmia II asteen koulutuksen jälkeen.

Olen käynyt tutustumassa ammatillisessa oppilaitoksessa.

Olen käynyt tutustumassa lukiossa.

Olen käynyt tutustumassa ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

Ohjaamo ja Nuorten tieto - ja neuvontapalvelu on minulle tuttuja.

Turun työvoimatoimisto on minulle tuttu.

Työelämä

Oppilaanohjaus on lisännyt tietojani työelämästä (työllistyminen, työolosuhteet).

Oppilaanohjaus on lisännyt tietojani ammateista.

Työelämään tutustumisjakso (TET) oli hyödyllinen koulutus- ja ammattivalinnan kannalta.

Työelämään tutustumisjakso (TET) lisäsi työn arvostusta.

Työelämään tutustumisjaksosta (TET) sain uutta tietoa työelämästä.

Eri oppiaineiden tunneilla keskusteltiin TET-harjoittelusta.

Opettaja tai oppilaanohjaaja vieraili TET-paikallani.

Olen käynyt yritysvierailulla.

Oppitunneillamme on käynyt vieraita yrityksistä.

Olemme käyneet oppilaitosvierailuilla.

Olemme käyneet työpaikkavierailulla tai koulussa on käynyt vieraita esittelemässä ammattiaan tai yrittystään.

Tieto- ja viestintäteknikka

Olemme hyödyntäneet Internetiä jatko-opintojen suunnittelussa ja ammatinvalinnassa.

Minulla on ollut mahdollisuus hyödyntää tietotekniikkaa oppilaanohjauksessa koulussa.

Käytimme oppilaanohjaajan tunneilla ohjaustyön apuvälineenä tietotekniikkaa.

Opintoluotsi.fi -sivusto on minulle tuttu.

Koulutusnetti.fi -sivusto on minulle tuttu.

Mol.fi -sivusto on minulle tuttu.

Mol.fi/avo -sivusto on minulle tuttu.

Ammattinetti.fi -sivusto on minulle tuttu.

Ammattilaiset.net -sivusto on minulle tuttu.

Kunkoululoppuu.fi -sivusto on minulle tuttu.

Resurssit

Oppilaanohjaajan toimistossa saatoinkin keskittyä henkilökohtaiseen ohjaukseen ja oman uravalinnan pohtimiseen.

Oppilaanohjaajan luokasta löytyy ohjausmateriaaleja.

Oppilaanohjauksessa on käytössä ajantasaista ohjausmateriaalia.

Ohjauksen saatavuus

Olen saanut riittävästi henkilökohtaista ohjausta.

Olen saanut luokanvalvojalta ohjausta.

Olen saanut aineenopettajilta ohjausta.

Olen saanut rehtorilta ohjausta.

Yhteistoiminta

Yläkoulun alussa minulla oli mahdollisuus tutustua uusiin luokkakavereihin oppitunneilla.

Yläkoulun alussa minulla oli mahdollisuus tutustua uusiin luokkakavereihin varta vasten järjestetyssä tapahtumassa.

Opettajat kannustivat tekemään yhteistyötä.

Yläkoulun aikana tehtiin oppitunneilla ja koulupäivien aikana asioita yhdessä.

Koulussamme välitetään ja pidetään huolta toisista.

Koulussamme on mukava ilmapiiri.

Koulussamme ei tarvitse pelätä.

Yläkoulun aikana luokkakaverit auttoivat minua pulassa.

Opettajat ohjaavat minua erilaisissa ongelmatilanteissa.

Kurinpitotilanteissa opettajat ohjaavat terveempiin elämäntapoihin ja muita huomioivaan käytökseen.

Kurinpitotilanteissa saamani ohjaus oli mielestäni hyödyllistä.

Tiedän kenen puoleen käännyn koulussa erilaisissa ongelmatilanteissa.

Olen saanut riittävästi tietoa koulumme toimintatavoista.

Tiedän keneltä saan apua koulussa erilaisissa ongelmatilanteissa.

Yläkoulun aikana voin vaikuttaa koulussa viihtymiseeni.

Liite 2. Oppilaanohjauksen tila Turussa 2012 -kysely osa II, 7-portainen Likert

Perustiedot

Koulu

Vuosi

Sukupuoli

Keskiarvo

Jatkokoulutus

Pienryhmäohjaus

Henkilökohtainen ohjaus

Tehtävien tekeminen

En tehnyt annettuja tehtäviä - Tein kaikki annetut tehtävät

Keskittyminen

En kohdentanut huomiotani oppitunnin aiheena olevaan asiaan - Kohdensin huomioni oppitunnin aiheena olevaan asiaan

Käytin oppitunnit aiheeseen kuulumattomaan työskentelyyn - Käytin oppitunnit aiheeseen kuuluvaan työskentelyyn

En antanut työrauhaa luokan muille oppilaille - Annoin työrauhan luokan muille oppilaille

Osallistuminen

En auttanut luokkakaveria aiheen mukaisessa oppituntityöskentelyssä - Autoin luokkakaveria aiheen mukaisessa oppituntityöskentelyssä

En esittänyt oppitunnilla kysymyksiä minua askarruttaneisiin ura- ja koulutusvalintaan liittyviin kysymyksiin –

Esitin oppitunnilla kysymyksiä minua askarruttaneisiin ura- ja koulutusvalintaan liittyviin kysymyksiin

Tietotekniikan hyödyntäminen

Tietokoneiden hyödyntäminen oppilaanohjauksen tunneilla ei ollut hyödyllistä - Tietokoneiden hyödyntäminen oppilaanohjauksen tunneilla oli hyödyllistä

Tehtävät eivät hyödyntäneet minua urapohdintoissa - Tehtävät veivät urapohdintaani eteenpäin

Tehtävät eivät olleet selkeitä - Tehtävät olivat selkeitä

Oppilaanohjauksen tuntityöskentely ei ollut tehokasta - Oppilaanohjauksen tuntityöskentely oli tehokasta

TET

Työelämään tutustumisjaksot eivät vieneet eteen päin urapohdintaani - Työelämään tutustumisjaksot vievät eteenpäin urapohdintaani

Pienryhmäohjaus

Pienryhmäohjaus ei auttanut minua jatkokoulutusvalinnassa - Pienryhmäohjaus auttoi minua jatkokoulutusvalinnassa

Tyytyväisyys koulutusvalintaan

En ole tyytyväinen koulutusvalintaani - Olen tyytyväinen jatkokoulutusvalintaani

Oppilaanohjaajan ohjaus

Oppilaanohjaajan työskentely ei ollut asiantuntevaa - Oppilaanohjaajan työskentely oli asiantuntevaa

Oppilaanohjaajan työskentely ei ollut henkilökohtaista - Oppilaanohjaajan työskentely oli henkilökohtaista

Oppilaanohjaaja ei auttanut minua urapohdinnoissa - Oppilaanohjaaja auttoi minua urapohdinnoissa

Oppilaanohjaaja ei auttanut minua valitsemaan omiin vahvuuksiin perustuvaa jatkokoulutuspaikkaa - Oppilaanohjaaja auttoi minua valitsemaan omiin vahvuuksiin perustuvan jatkokoulutuspaikan

Oppilaanohjaajalta saamani informaatio ei ollut hyödyllistä - Oppilaanohjaajalta saamani informaatio oli hyödyllistä

En saanut kaikkea tarvitsemaani tietoa koulutusvalinnan tekemiseen - Sain kaikki tarvitsemani tiedon koulutusvalinnan tekemiseen

En saanut kaipaamaani informaation oikeaan aikaan - Sain kaipaamaani informaation oikeaan aikaan

Liite 3a. Oppilaiden kokema oppilaanohjauksen saatavuus ja tuloksellisuus (1-4 asteikolla)

	Oppiminen		Jatkokoulutus		Työelämä		Tieto- ja viestintä		Yhteistoiminta		Yhteensä
	Saatavuus	Tuloksellisuus	Saatavuus	Tuloksellisuus	Saatavuus	Tuloksellisuus	Saatavuus	Tuloksellisuus	Saatavuus	Tuloksellisuus	
YHTEENSÄ	2,17	1,96	2,24	1,81	2,59	1,71	1,68	2,50	1,91	1,84	20,39
Yläkoulu 1	1,87	1,70	1,90	1,57	2,51	1,56	1,49	2,11	1,75	1,66	18,11
Yläkoulu 2	2,42	2,17	2,47	1,96	3,00	1,88	2,07	3,24	2,18	2,13	23,53
Yläkoulu 3	2,12	1,72	1,99	1,63	2,42	1,44	1,53	2,45	1,76	1,61	18,67
Yläkoulu 4	2,19	1,96	2,36	1,78	2,80	1,76	1,32	1,77	1,82	1,75	19,49
Yläkoulu 5	2,16	1,99	2,27	1,89	2,35	1,79	1,45	1,85	1,92	1,83	19,49
Yläkoulu 6	2,09	2,02	2,25	1,79	2,59	1,74	2,01	2,90	2,01	2,04	21,46
Yläkoulu 7	2,19	2,02	2,30	1,93	2,57	1,69	1,77	3,17	1,97	1,92	21,52
Yläkoulu 8	2,55	2,16	2,33	1,89	2,29	1,93	2,01	2,40	2,00	1,94	21,50
Yläkoulu 9	2,24	2,08	2,38	1,95	2,63	1,77	2,10	3,10	1,87	1,84	21,94
Keskiarvo	2,20	1,98	2,25	1,82	2,57	1,73	1,75	2,55	1,92	1,86	
Mediaani	2,19	2,02	2,30	1,89	2,57	1,76	1,77	2,45	1,92	1,84	
Keskihajonta	0,19	0,17	0,19	0,14	0,22	0,15	0,31	0,57	0,14	0,17	

Liite 3b. Oppilaiden kokema oppilaanohjauksen kehittämistarve

	Oppiminen, oppilaanohjaajat	Oppiminen, opettajat	Koulutusjärjestelmä	Sitoutuminen	Itseohjautuvuus	Itsearviointi	Suunnitelmallisuus	Urapohdinta	Tieto- ja viestintätekniikka	Oppilaitosvierailut	Turun uraohjauspalvelut	TET	Opon materiaalit	Henkilökohtaisen ohjauksen saataavuus	Kaikki ohjaavat periaatteen toteutuminen	Ryhmäyttäminen	Yhteistyö	Ilmapiiri	Ongelmatilanteet	Tiedottamien	Osallisuus	Yhteensä
YHTEENSÄ	2,34	1,89	1,99	1,41	1,53	1,54	1,93	1,60	2,33	2,54	2,97	1,78	1,75	1,87	2,72	1,76	1,80	1,85	2,02	1,78	1,82	30,20
Yläkoulu 1	2,04	1,68	1,68	1,27	1,42	1,41	1,71	1,45	2,08	1,91	2,84	1,57	1,54	1,60	2,10	1,70	1,67	1,68	1,78	1,56	1,70	26,29
Yläkoulu 2	2,59	2,08	2,27	1,43	1,68	1,58	2,09	1,69	2,96	2,62	2,93	1,94	2,15	2,16	2,86	1,93	2,03	2,17	2,34	2,02	2,21	33,03
Yläkoulu 3	2,29	1,73	1,68	1,15	1,22	1,49	1,79	1,41	2,24	2,66	2,86	1,53	1,44	1,67	2,82	1,79	1,69	1,53	1,75	1,65	1,53	27,99
Yläkoulu 4	2,39	1,81	2,07	1,38	1,54	1,52	1,87	1,58	1,93	2,80	2,95	1,81	1,46	1,82	3,05	1,70	1,68	1,80	1,93	1,67	1,68	29,99
Yläkoulu 5	2,36	1,91	2,02	1,39	1,63	1,54	2,03	1,65	1,88	2,71	2,88	1,98	1,77	1,73	2,80	1,68	1,86	1,81	2,04	1,76	1,96	30,27
Yläkoulu 6	2,30	1,97	2,01	1,60	1,72	1,51	1,82	1,66	2,56	2,50	3,12	1,80	1,82	1,88	2,78	1,88	1,91	2,18	2,14	1,87	1,88	31,05
Yläkoulu 7	2,94	2,00	2,19	1,46	1,58	1,83	2,08	1,74	2,59	2,25	2,35	1,91	1,90	1,84	2,69	1,84	1,96	1,83	2,22	1,89	1,80	31,36
Yläkoulu 8	2,26	2,03	2,04	1,50	1,55	1,68	2,06	1,70	2,61	2,67	3,26	1,73	1,90	2,08	2,70	1,78	1,86	1,92	2,12	1,89	1,93	31,78
Yläkoulu 9	2,47	1,89	2,23	1,64	1,46	1,47	2,07	1,66	2,68	2,30	3,05	1,87	2,11	2,15	2,55	1,61	1,70	1,86	2,08	1,82	1,67	31,59
Keskiarvo	2,40	1,90	2,02	1,42	1,53	1,56	1,95	1,62	2,39	2,49	2,92	1,79	1,79	1,88	2,71	1,77	1,82	1,86	2,05	1,79	1,82	30,37
Mediaani	2,36	1,91	2,04	1,43	1,55	1,52	2,03	1,66	2,56	2,62	2,93	1,81	1,82	1,84	2,78	1,78	1,86	1,83	2,08	1,82	1,80	31,05
Keskihajonta	0,25	0,14	0,21	0,15	0,15	0,13	0,15	0,11	0,37	0,28	0,25	0,16	0,26	0,21	0,27	0,10	0,14	0,21	0,19	0,14	0,20	2,07

Liite 4. Oppilaiden kokema oppilaanohjauksen kehittämistarve

	Pienryhmäohjaus	Henkilökohtainen ohjaus	Tehtävien tekeminen	Keskittyminen	Osallistuminen	Oppilaan työskentely	Oppituntityö	Tietotekniikan hyödyntäminen	TET	Pienryhmäohjaus	Tyytyväisyys koulutusväliintaan	Oppilaanohjaajan ohjaus
Yhteensä	1,6	1,4	8,3	8,5	8,3	8,3	8,1	8,6	8,2	7,5	8,9	8,3
Yläkoulu 1	1,7	1,3	8,7	8,6	8,3	8,6	8,4	8,7	8,5	7,6	8,8	8,8
Yläkoulu 2	1,9	1,5	8,2	8,1	7,7	8,0	7,7	8,3	7,8	6,7	8,6	7,6
Yläkoulu 3	1,3	1,1	9,0	9,0	8,8	8,9	8,6	8,7	8,4	8,2	9,4	8,9
Yläkoulu 4	1,0	1,6	9,2	8,8	8,6	8,8	8,1	9,3	8,1	8,0	9,3	8,2
Yläkoulu 5	1,7	1,4	8,3	8,1	8,0	8,1	8,0	8,4	8,1	7,6	8,8	8,5
Yläkoulu 6	1,8	1,6	8,3	8,2	8,1	8,2	7,7	8,1	8,2	7,4	8,4	7,9
Yläkoulu 8	1,8	1,5	8,6	8,5	8,3	8,4	8,2	8,6	8,3	7,1	8,8	8,4
Yläkoulu 9	1,8	1,6	8,3	8,3	8,2	8,3	7,5	7,9	7,9	7,6	8,4	7,6
Keskiarvo	1,6	1,5	8,5	8,5	8,2	8,4	8,0	8,5	8,2	7,5	8,8	8,2
Mediaani	1,7	1,5	8,3	8,5	8,3	8,3	8,1	8,6	8,2	7,6	8,8	8,3
Keskihajonta	0,28	0,16	0,35	0,32	0,31	0,31	0,36	0,40	0,21	0,44	0,34	0,49
	1=kyllä											
	2=ei											